

LLIBERTAT

FRANQUEIG CONCERTAT

ANY II. — Núm. 302

TARRAGONA, DIMECRES, 14 DE JULIOL DEL 1937

PREU: 15 CENTIMS

Els pobles que per a aconseguir els seus supremes ideals no sofreixen voluntariosament els batecs i les vicissituds de l'hora, no són mereixedors de les seves llibertats!

Recordem catalans el nostre ideal i lluitem ara amb més braó que mai per a vencer l'enemic. Tots a les armes!

Esquerra Republicana de Catalunya i la guerra

El Partit de la democràcia catalana fent-se ressó de la veritable situació d'Ibèria i de les seves nacionalitats enfront de la invasió criminal del feix es retroba cada dia més i més en el seu paper màxim de direcció política de Catalunya i ve presentant sense escarafalls ni propagandes històriques grans serveis a la nostra pàtria, a la guerra i a la República. Els homes d'Esquerra Republicana no necessiten del "bluf" per aconseguir popularitat, doncs en múltiples tasques van segellant una conducta profitosa a tots aquells postulats del benestar social que tants i tants fan servir d'escambell a egoïsmes incontenibles i a eufòries mal distrassades. Hi ha molts militants del nostre Partit que fora de l'ambient de carrer, lluny del míting, més lluny encara de campanyes partidistes i parcials dia rera dia van construint, treballant i realitzant obres i tasques d'un valor gairebé imprescindible a la guerra i a la revolució. De cara a la guerra són molts els militants del nostre Partit que romanen al seu lloc d'honor defensant amb realitat allò que molts venen defensant des dels portants i des dels escenaris.

Ha estat aquest fet, és a dir la necessitat de sortir de l'anònim per impossibilitar campanyes francament inoperants i desunionistes co que ha precipitat a un dels nostres òrgans de premsa "LA HUMANITAT" a encetar una Secció anomenada "La nostra tasca", on hi desfilà clarament tota la potencialitat de treball i de responsabilitat política i social d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA.

A les grans ciutats, als llocs de concentració industrial, als pobles grans, als petits pobles i arreu de les contrades catalanes hom hi trobarà estudiant les diferents branques de l'activitat política econòmica i social el segell especial d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA.

L'anònim que la nostra gent va emprant des del 19 de juliol ha estat aprofitat pels veritables "profiteurs" de la revolució, i ha resultat que individus apareguts a la vida pública, ningú sap com, s'han erigit en autors de projectes i obres que mai han realitzat ni menys han somniat. Ells mateixos s'han posat als càrrecs. Ells mateixos s'han fet propaganda. Ells mateixos han negligit el fer justícia als demés.

Molt de "bluf" però... tasca negativa en absolut arreu on s'ha volgut improvisar i arreconar a la gent més o menys preparada per endegar la nova estructuració econòmica filla de les circumstàncies de la revolució.

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA no regateja sacrifici per a guanyar la guerra. I si aquest sacrifici no s'ha vist correspost per algú que tot i abusant d'aquest mot fins a la data res encara ha sacrificat, hora vindrà quan el poble lluny de la preocupació imminent de la guerra pugui jutjar a uns i a altres, hora vindrà en què aquest poble parlarà i aleshores si que ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA reclamarà aquell tractament que per representar una massa i un poble li pertany!

El nom no fa la cosa diu el refrà; el dir-se revolucionari no vol pas dir que es faci revolució.

I Esquerra Republicana de Catalunya en tots els moments de la seva vida ha tingut molt en compte aquest refrà que tant bé copsa la veritable situació de molta gent d'avui, vividors eters de les desgràcies alienes, però aparentment salvadors de la societat.

Davant la guerra nosaltres militants d'Esquerra diem: a guanyar la guerra i prou jugar a la revolució! Després? Després... el poble parlarà.

F. O. C.

Del Centre d'Esquerra Republicana de Catalunya

"Francesc Pi i Margall"

Un any de revolució i de guerra

III

A CATALUNYA HI HAVIA UN GOVERN

A Catalunya hi havia un Govern que tingué noció del seu deure. Lluís Companys, el President de Catalunya, el presidia. Josep Maria Espanya, era Conseller de Governació.

El Govern de Catalunya, complí el seu deure, en tots els moments, abans i en el moment d'iniciar-se la revolta. Lluís Companys, fou el principal factor de la victòria. No és necessari, per massa sabut, fer destacar la seva actuació. Tot el que podríem dir d'ell esdevé pàlid davant la realitat. Es superà ell mateix, es diversificà, es multiplicà per tal d'atendre les múltiples càrregues que havien recaigut damunt ell. Serà, enèrgic, decidit, en tots els instants tingué una clara visió de la realitat. Quan encara el Govern de la República hi era a temps denuncià les maniobres feixistes i de seguir el seu consell, moltes coses s'haurien evitat. Desgraciadament el Govern de la República vivia als llims.

L'actuació de Companys, degut a la forta personalitat del President minvava en importància la d'altres fidels col·laboradors seus que, no obstant, tingueren una part principalíssima en la victòria del 19 de juliol.

I entre aquests col·laboradors, l'obra dels quals no ha estat el suficientment apreciada, hi ha, per damunt de tots, Josep Maria Espanya. Josep Maria Espanya, aviail·lunyat de Catalunya, per causes alienes a la seva voluntat, feu possible amb la seva obra callada i silenciosa l'organització de la resistència contra els militars facciosos que havia d'acabar amb la nostra victòria.

Josep M. Espanya no fou únicament el braç executor de Companys, sinó que tingué la iniciativa, el tacte i la intel·ligència suficient per atraure les forces d'Ordre Públic i evitar que es contaminessin amb el virus de la reacció. Degut a la seva iniciativa, pocs dies abans del 19 de juliol, foren substituïts els comandaments per militars lleials. Aquesta labor de captació i aquesta tasca de depuració fou obra personalíssima de l'Espanya i un dels principals factors de la victòria. No s'ha fet justícia amb Josep M. Espanya al qual, per consideracions sindicals, s'ha

arreconat injustament i per això creiem necessària la seva reivindicació pública.

Per tant, contràriament al que passava a la resta d'Espanya, el Govern de Catalunya, havia pres les mesures adients de previsió per tal de fer avortar el moviment facciós. Si la seva actuació hagués estat seguida pel de la República d'una altra manera, completament diferent, haurien anat les coses. El Govern de Catalunya, sabé jugar amb plena eficàcia els ressorts de l'Ordre públic i el poble en llançar-se al carrer sabia que no ho feia pas sol sinó que al seu costat, i lluitant amb tan braó com ell, tenia les forces d'ordre públic. Això donà coratge al poble antifeixista que es llançava al carrer per a sofocar la rebel·lió. I al mateix temps li donà la victòria.

Ara que l'Estat central s'ha apropiat dels serveis d'Ordre públic és precís destacar aquests fets i dir ben alt i ben fort perquè tothom se n'enteri: si el moviment facciós no triomfà a tot el territori de la República, fou degut principalment a què el Govern de Catalunya tenia en el seu poder l'Ordre públic, que l'utilitzà per a vencer, molts dies abans que en altres llocs del territori de la República, junt amb el poble, els militars sublevats.

Aquesta afirmació nostra no és gratuïta sinó que ve corroborada per altres fets indiscutibles: El 19 de juliol la rebel·lió estava venguda completament a Barcelona i a Catalunya; a Madrid encara tardà

uns dies i si no hagués estat l'entusiasme amb què fou acollida la victòria de Barcelona, potser que el poble s'hauria vist impotent per a dominar la rebel·lió; a Saragossa, malgrat haver-hi una immensa majoria de poble antifeixista, aquest, tot i llançar-se al carrer, fou vençut i igualment a Sevilla. I és que el Govern de la República per la seva actuació passiva possibilità el triomf allà on no tenia un considerable número de forces adictes. En canvi el Govern de la Generalitat amb la seva previsió sabé posar tots els factors en joc, i un d'aquests fou el de l'Ordre públic, el qual de no estar en les seves mans i no tenir-ne la completa i absoluta responsabilitat, molt possiblement hauria resultat completament favorable als interessos dels sublevats.

D'aquesta manera estaven les coses, doncs, el 19 de juliol. A Catalunya teníem un Govern que sabia quin era el seu deure i estava disposat a complir-lo. A Espanya, hi havia un Govern que desconeixia la seva obligació i en arribar la subversió ignorava el camí que havia de seguir.

Ara hi han persones i partits que ho volen presentar altrament, com si Catalunya fos responsable de què encara no haguéssim guanyat la guerra, per això convé de tant en tant recordar fets per a refrescar la memòria i poder demostrar, com és veritat, que si no hagués estat Catalunya, avui Espanya jauria sota el jou del feixisme.

Aquest és el camí

Coincidint amb la nostra campanya contra els abusos de les subsistències hem rebut la següent nota del Sindicat de les Indústries Gràfiques i Similars (U. G. T.) que publiquem amb molt de gust:

"El Sindicat Obrer de les Indústries Gràfiques i Similars, U. G. T., d'aquesta ciutat, en assemblea general celebrada el passat dissabte, dia 10, en tractar sobre el segon punt de l'ordre del dia: Augment de salaris, acordà s'entrevistés una Comissió de l'esmentat Sindicat amb el secretari general de la Federació Local de la U. G. T. per a

expressar-li el bon desig de què es convoqui una assemblea integrada per totes les directives afiliades a la U. G. T. de Tarragona per tal de fer veure la imperiosa necessitat, que donaria un resultat més positiu i aventatjós, si en lloc de procedir a augmentar els salaris, de què s'anés a una resolució ferma de rebaixar els articles de primera necessitat, fent complir amb tot rigor les taxes, puix que d'aquesta forma desapareixeria aquest malestar produït pels molts abusos que vénen cometent-se."

(Passa a la segona pàgina)

Aquest és el camí

(Ve de la primera pàgina)

Aquest acord honora el Sindicat de les Indústries Gràfiques i Similars U. G. T. de la nostra ciutat, i aquest és el camí, realitzar una forta campanya, remoure tots els ressorts per tal d'abaratir el preu dels queviures, ja que tota puja de salaris és d'efectes contraproduents per quan si els salaris augmenten en la mateixa proporció aniran augmentant els preus dels articles més necessaris, sobretot si no s'eviten els abusos que cometien els especuladors. Aquest és el camí, obrers de les gràfiques, i en fer destacar

la vostra actitud bé l'havem de comparar en canvi amb la dels obrers del comerç en general que en lloc d'atacar el mal d'arrel, com feu vosaltres, adoptaren l'acord entorpidor d'apujar-se els seus salaris un 20 per cent, sense pensar que amb aquest acord justificaven un nou augment del preu de cost de la vida.

Amics del Sindicat de les Indústries Gràfiques, en la vostra campanya ens trobareu al vostre costat i nosaltres podem assegurar-vos que no defallirem fins a obtenir resultats satisfactoris.

NOTES INFORMATIVES

MES VÍCTIMES DEL FEIXISME

A conseqüència de les ferides rebudes per la metralla dels avions feixistes, en el bombardeig ocorregut el mes passat, ha mort el ciutadà Joan Figuerola i Sanabra.

Ahir a la tarda s'efectuà l'acte d'enterrament, que fou una sentida manifestació presidida per les autoritats.

Pel mateix motiu ahir morí a l'Hospital de Sang el jove Vicenç Rodríguez Huerto, l'enterrament del qual s'efectuarà avui a les onze del matí.

CAMISES CORBATES

darreres novetats

ALSINA
CAMISER

DELEGACIO D'ORDRE PUBLIC

Havent estat canviades l'organització i direcció de molts establiments, s'assabenta als actuals propietaris o responsables d'hotels, fondes, restaurants, cases de disques, tant a les matriculades com les particulars, que tinguin algun hoste o persona a dormir, la necessitat de donar-ne coneixement a aquesta Comissaria d'Ordre Públic. Així com els propietaris o responsables dels establiments esmentats i els de tavernes, bars, cafès, cases de menjars, cabarets, cafès-concerts, i demés cases d'esbarjo, demés del ja esmentat, portaran a aquesta Comissaria d'Ordre Públic, a partir de la data de demà, fins el dia 20 dels corrents, de 11 a 1 del matí i de 4 a 7 hores de la tarda, una declaració del nom de l'actual propietari o responsable o raó social, carrer i número de l'emplacament, etc. Arvertint que cas de no complir tal disposició se'ls aplicaran les sancions pertinents.

Tarragona, 13 de juliol del 1937.
— El comissari cap.

EXCEL·LENT

CARN DE CAVALL

Llocs de venda:

Taula n.º 74 del Mercat Central
i Plaça del Port

Per encàrrecs telèfon n.º 1195

EL DELEGAT D'ORDRE PUBLIC A BARCELONA

Per tal de resoldre alguns assumptes d'interès, avui es trasllada a Barcelona el comissari delegat d'Ordre Públic, Joan Rodríguez.

Vol oblidar tot

el que sap?

Curset d'estiu

Acadèmia ROIG

Colom, 24

CONTINUA LA RECOLLIDA D'ARMES

Continua la recollida d'armes a les nostres comarques. Ahir s'efectuaren alguns escorcolls en diversos pobles de la rodalia de Montblanc, recollint-se gran nombre d'armes que han estat posades a disposició del comissari general d'Ordre Públic. També foren practiques desafectes al règim.

LABORATORI Radio-Elèctric BOVE

Baixada Misericòrdia
Telèfons 1267 i 1668

GRATA NOVA

El cèlebre Dr. Royo Lloris que tanta afició tenia pel periodisme i la ràdio es troba actualment a Sitges de director de l'Hospital de Sang. L'home que tanta semblança tenia amb els tipus còmics de sarsuela, aviat el faran volar de la platja catalana, per ésser massa capaç.

Un bon consell es mereix el nostre il·lustre ex-veí: que retorni a procedència.

Establiments "ROIG"

Olis purs d'oliva

Les millors qualitats
els més bons preus

Baixada Pelxateria, 9 - Tel. 1197, 1
Plaça de la República, 13 - Tel. 1632

CONVOCATORIA

Se convoca a todas las porteras, a la reunión que se celebrará hoy, día 14, a las siete de la tarde en la Casa del Pueblo, Rambla del 14 de Abril, en la Secretaría de Oficios Varios (U. G. T.).

Dada la importancia de lo que se ha de tratar, rogamos a todas las camaradas porteras, asistan a la reunión, bien entendido que se celebrará la misma con el número que asistan. — La Junta.

MOVIMENT DE LA POBLACIO

Defuncions

Antoni Pons Queralt, Dr. Rizal, núm. 2, de 80 anys.

Matrimonis

Francesc Garrido Ruiz-Conejo amb Josepa Alonso Hidalgo.
Jaume Pàmies Masagué amb Rosa Marches Altés.

SOCORS ROIG INTERNACIONAL (S. C.) DE TARRAGONA

Subscripció oberta pel S. R. I. amb la col·laboració de "Ràdio Tarragona", a profit de l'Hospital de Sang de la nostra ciutat.

	Pessetes
Suma anterior:	7.876'90
Teresa i Maria Mascarell	15'—
F. Rosell "Cafès Caracas"	20'—
Enric Ventosa, empresa collectivitzada i personal de la mateixa	97'50
Rafel Panasachs, empresa collectivitzada	50'—
Rafel Panasachs i Mestres	10'—
Macià Fontbona i Martí,	5'—
Salvador Fà i Saltó	5'—
Francesc Pérez-Valiente Tuset	5'—
Victor Roig Aixelà	5'—
Societat Exportadora Torraconense, collectivitzada	100'—
Samuel Zaragoza	10'—
Agustí Palau	10'—
Josep Güell	8'—
Joan Mestres	8'—
Antoni Morros	5'—
Pau Sabaté	3'—
Jaume Fontbona	5'—
Josep Pallarès	5'—
Esteve Plana	5'—
Antoni Balsells	5'—
Pere Martí	5'—
Ramon Guasch	2'—
J. sep Subirats	5'—
Joan Callao	5'—
Ramon Blanch	5'—
Joan Marc	5'—
Baltasar Bajo	5'—
Josep M. Mallol	5'—
Antoni Rovira	5'—
Martí Rovira	5'—
Llorenç Viñes	5'—
Salvador Llorens	2'—
Jaume Gil Vernet	5'—
Antoni Vilar	5'—
J. Solé	3'—
J. A. Melendres	3'—
Francesc Pla	3'—
Joan Robert	2'—
A. Sevil	1'—
Tarragona Industrial S. A.	200'—
Empleats i treballadors de la mateixa	266'50
Empleats de l'Escorxador públic d'aquesta ciutat	48'—
Suma i segueix:	8.893'90

Tarragona, 13 de juliol del 1937.
— Secretaria d'Administració.

CUERPO DE CARABINEROS

Concediéndose ingreso en el Instituto de Carabineros, por orden del Ministerio de Hacienda de 25 de febrero último ("Gaceta de la República" núm. 58, de 27 del mismo mes), a todos los individuos comprendidos entre los 18 y 35 años de edad, excepto los corres-

pondientes a los reemplazos del 1931 a 1937, ambos inclusivos, queda establecida en Barcelona, calle de San Pablo, 92, bajos, una oficina en la que podrán presentarse cuantos aspiren a ello y reúnan las condiciones que determina la citada disposición, provistos de cuantos documentos se señalan en la misma.

Escola Elemental de Treball

TARRAGONA

En compliment de l'autorització atorgada a aquesta Escola, pel senyor sots-secretari de Formació Professional, s'obre un Curset d'estiu, intensiu i pràctic, per tal de capacitar i perfeccionar obrers, perquè aquests al seu torn, puguin satisfer les necessitats de la nostra indústria local i nacional de guerra.

Aquest curset començarà el dia primer d'agost i acabarà el dia 30 del proper setembre, i la seva duració serà, uer tant, de dos mesos. Hi podran concórrer totes aquelles persones majors de 15 anys que així ho sol·licitin de la Direcció de l'Escola, a partir de la data de publicació d'aquest anunci.

La matrícula és completament gratuïta i estarà oberta fins el dia 21 del corrent mes; passada aquesta data no s'admetrà cap mena de matrícula.

Les classes teòriques es donaran en forma de conferències i els alumnes estaran obligats a presentar

diàriament al professor respectiu, un resum escrit del que hagin comprès d'aquella conferència.

Les matèries compreses per aquest curset seran: Matemàtiques, que comprendran: Aritmètica i Àlgebra, Geometria i Trigonometria i Càlculs combinats a l'especialitat cursada. Tecnologia mecànica, que comprendrà: Nocions de mecànica general i aplicada, maneig d'eines i de màquines-eines, coneixement de màquines i de motors, Dibuix aplicat i treballs mecànics. Tecnologia Elèctrica, que comprendrà: Nocions d'electrotècnia general i aplicada, maneig de dinamos i de motors elèctrics, estudi de Centrals i Subcentrals, de línies de transmissió i de xarxes de distribució, dibuix aplicat i treballs elèctrics. Tecnologia Química, que comprendrà: Nocions de Química general i aplicada, idem d'anàlisi química, d'electroquímica, de metalúrgia i de siderúrgia, dibuix aplicat i treballs de Laboratori, Tecnologia de

PRO HOSPITAL DE SANG

Relació de donatius rebuts a "Ràdio Tarragona" amb destí a la subscripció oberta a profit de l'Hospital de Sang de la nostra ciutat:

	Pessetes
Suma anterior:	1.739'35
Acció Catalana Republicana	525'—
Rosita Martí Licer	4'—
Maria del Carme Cabré	13'—
Germans Guinovart	25'—
Una estanquereta	25'—
Rosita i Josep Traver	5'—
Un grup de nens i nenes	2'—
Germans Alsina	5'—
Una sardanista	10'—
Passarella	2'—
Núri Gombau	5'—
Un empleat S. E. U. C.	5'—
Enric Estela	0'75
Encarnació Reverter	25'—
Enric Albó	5'—
Estudiants del sisè curs	25'65
Pauet Monguio	2'—
A. B.	5'—
S. Pescadors Canya i Volantí (segona entrega)	84'25
Salvadoret Llevria	5'—
Joaquim i Madalena Moya	20'—
Maria i Conxita	5'—
Rosa Melich	4'—
Suma i segueix:	2.547'—

Seguint la lloable campanya, en favor dels germans d'Euzkadi, portada a terme per l'emissora "Ràdio Tarragona" han estat entregades a la Delegació del Govern d'Euzkadi a Catalunya les quantitats cedides generosament pels donants que a continuació s'esmenten:

	Pessetes
Serveis unificats de Catalunya, secció de Tarragona	969'60
Un soci de "Ràdio Tarragona"	10'—
Comitè permanent de l'Ateneu de Riudoms	400'—
Josep Camí	1'—
Un empleat dels S. E. U. de C.	5'—
X. X.	232'85
Total:	1.618'45

la construcció, que comprendrà: Nocions de construcció general i aplicació, coneixement de materials de construcció, estudi de la resistència dels materials, topografia aplicada, dibuix aplicat i pràctiques de construcció.

Els professors i alumnes corresponents a cadascun dels quatre grups anteriors, Mecànica, Electricitat, Química i Construcció, organitzaran visites d'estudi a centres industrials de la seva especialitat, a fi d'afinar millor els coneixements teòrics i pràctics adquirits a l'Escola; d'aquestes visites, cada alumne en farà el corresponent resum, que lliurarà al professor respectiu perquè aquest pugui fer millor la qualificació final del curs.

Durant el curs i en hores o dies compatibles amb les ensenyances anteriors, es donaran conferències isolades, sobre: Defensa passiva antiaèria, protecció química de

guerra, assistència sanitària i quirúrgica de guerra...

L'acabament del curs amb profit, en qualsevol de les seves quatre especialitats, donarà dret als alumnes que l'hagin seguit, que per la Direcció de l'Escola se li estengui el corresponent certificat d'aptitud.

Aquest curs, igualment que el certificat d'aptitud que al seu dia pugui atorgar l'Escola, són imposats per les circumstàncies actuals i no tenen res a veure, ni tenen cap relació, amb els cursos i graus que ordinàriament es donen a l'Escola.

Per a més detalls hom pot dirigir-se a la Secretaria de l'Escola, carrer de Jaume I, 65, de set a nou del vespre, on es donaran totes les explicacions aclaratòries que es desitgin.

Tarragona, 10 de juliol del 1937.

La vigília de la frontera franco-espanyola anirà a càrrec de les autoritats franceses

Pau, 13. — El control internacional a la frontera dels Pirineus ha quedat suspès a partir d'aquest migdia.

El capità Gyllerman, cap del control dels Baixos Pirineus, ha concentrat els seus observadors a Baiona, en espera d'una decisió del Comitè de no intervenció.

La suspensió del control no provoca cap modificació a les regions neutrals existents abans de l'arribada dels controladors. La vigilància de la frontera anirà a càrrec de les autoritats franceses.

Sense criticar el fonament jurídic de la decisió dels Estats Units, recorda les raons que poden intervenir contra l'augment del calibre decidit a Washington:

Primer. L'opinió de diversos tècnics que els canons de 14 polzades són els més grossos que pot útilment portar un cuirassat de 35 mil tones.

La flota de defensa anti-submarina de Catalunya

València, 13. — La "Gaceta" disposa que la flota de vigilància i de defensa antisubmarina de Catalunya quedi constituïda pels "bous" "Ana", "Adela" i "Francisca", llanxa de la Companyia Arrendatària de Tabacs, vaixell-bomba "Llobregat" i remolcador de les obres del Port "Monturiol".

Aquests vaixells es consideraran incautats per l'Estat, al servei del Ministeri de Defensa Nacional, i a les ordres directes de l'E. M. de Marina.

Quatre avions feixistes han bombardejat el port de València

València, 13. — Aquesta matinal, a un quart de sis, han aparegut, procedents de la mar, quatre aparells feixistes, els quals han llançat diverses bombes als voltants del port i a una barriada propera.

Vint bombes han caigut a l'aigua i vuit a diversos indrets dels afores de la ciutat.

No s'han de lamentar desgràcies personals, a excepció de les ferides lleus que ha sofert un guàrdia d'assalt.

Les destroces ocasionades són de poca importància.

Els avions, després de llançar la seva càrrega, han volat sobre el cas de la ciutat, sense llançar cap projectil.

mes aquest matí. Començaren a arribar a Tientsin a la tarda, amb nombros material de guerra, prece-dits d'un tren blindat. Han aterrat també a Tientsin 28 avions de caça i bombardeig.

El conflicte, a Washington

Washington, 13. — L'ambaixador del Japó, Saito, ha visitat Cordell Hull, per tal de posar-lo al corrent dels incidents que s'han produït a Xina.

Declaracions dels EE. UU.

Washington, 13. — El Departament d'Estat ha informat a l'ambaixador del Japó i al conseller de l'Ambaixada de Xina que el Govern dels Estats Units considera que un conflicte armat entre el Japó i Xina seria un cop molt greu contra la causa de la pau i el progrés mundial.

Aquesta declaració ha estat feta en anar ambdós diplomàtics al Departament d'Estat a l'objecte d'informar al Govern americà sobre els incidents a Xina del Nord.

***

Pequin, 13. — Segons l'Agència Reuter s'han reprès les hostilitats entre xinesos i japonesos a 500 metres de la ciutat, prop del pont del ferrocarril.

A tres quarts d'una acabaren els combats i es retiraren les tropes japoneses en direcció a Fengtai. Als cercles militars estrangers es calcula que han arribat ja més de 30.000 homes de reforç a Tientsin, procedents del Manxukuo. Deu mil soldats ocupen els punts principals entre Tientsin i la frontera de Xan-Haik-Wan. S'assegura que un centenar d'avions volaren ahir per sobre Xan-Haik-Wan.

Parlen els 846 presoners fets a Villanueva del Pardillo

Madrid, 13. — En una de les sales del Ministeri de Finances, els periodistes pogueren conversar breument, ahir a la nit, amb els soldats fets presoners a l'enemic en la recent victoriosa operació duta a terme al front del Centre per l'exèrcit popular.

El nombre de presoners puja a 846, la majoria dels quals procedeixen de Villanueva del Pardillo, on foren capturats en ocupar el poble la nostra heroica tropa.

Tots aquests soldats, que havien arribat a Madrid en estat lamentable, puix que es trobaven famolencs i amb l'uniforme brut i destroçat, se'ls donà roba neta i tot l'aliment que necessitaven.

Tots els presoners es mostraven contents de trobar-se en camp republicà i no amagaven llur alegria. Manifestaren als periodistes que la major part d'ells havien pertanyut al Regiment de Sant Quintí i als d'artilleria "Canarias" i "Andalucía".

Coincidien en dir que a Madrid havien rebut una agradable i inesperada sorpresa en comprovar que la vida de la ciutat era absolutament normal. Se'ns deia continuament — afegiren — que Madrid estava sense vida i que només circulaven pels carrers tropes estrangeres i que l'aspecte de la ciutat era realment imponent. Tot al revés de com ho havien vist. Insistí a fer remarcar als informadors que es trobaven francament satisfets de trobar-se a la fi a l'Espanya lliure i que esperaven que arribés aquest moment.

Mal no perderen l'esperança de trobar una ocasió de passar-se a les files republicanes; però cada vegada és més difícil de fer-ho, perquè les contínues desercions que es produeixen en el terreny facciós han determinat l'adopció de severíssimes mesures de vigilància, molt especialment prop dels soldats obrers i camperols que procedeixen dels pobles.

CICLISME

VOLTA A FRANÇA

L'onzena etapa dividida en dos troços, es guanyada per Neulemberg i Dannels

Bona classificació dels espanyols Canyardo i Berrendero

L'etapa correguda ahir era Niça - Marsella (220 quilòmetres), amb el troç Toulouse-Marsella contra el rellotge, que va ésser molt disputada.

Tota la premsa donà la nova de que l'espanyol Ramos s'havia retirat de la Volta i això no es veritat. El que abandonà fou Gimeno. El nostre valent català havia corregut les anteriors etapes materialment cobert de cotó fluix i esparadrap i no entrà a temps al control de Digne. Per cert que, pel que sembla, ell no s'havia assabentat que quedava fora de la cursa, i abans d'ahir es presentà a l'hora de la sortida, al control de signatura de Digne. La seva decepció fou immensa quan l'assabentaren que els reglaments l'havien eliminat. Amb les llàgrimes als ulls tornà cap a l'hotel amb la màquina a la mà.

Gimeno que ha estat la primera vegada que ha pres part al "tour" i que marxava no gaire ben classificat ha quedat doncs fora de la cursa. Potser es millor que sigui Gimeno que Ramos, el que s'hagi retirat, ja que Gimeno ben poca cosa podia fer després de la "guigne" que l'ha perseguit durant totes les etapes celebrades i en canvi Ramos encara pot fer quelcom. Amb tot i això, Gimeno es mereix el nostre modest aplaudiment, ja que excel·lents corredors com Speicher, Archambaud, Clemens, Le Grevez, etc., s'han vist obligats a retirar-se abans que l'espanyol Gimeno.

En l'etapa disputada ahir, els espanyols han fornit una excel·lent cursa. Principalment Berrendero i Canyardo, que van entrar en els dos troços col·locats en mig de les primeres "figures". Es veu que els Pirineus es troben a la vista!

De l'equip espanyol encara esperem molta cosa. Els espanyols milloraran encara molt més llur clas-

sificació i fins i tot la de nacions. En el premi de la Muntanya creiem que no hi ha res a fer, ja que pel vist Vervaecke serà el guanyador aquest any.

Abans de començar l'etapa d'ahir, els "managers" italians van aconsellar a Bartali que es retirés de l'etapa pel seu decaïment físic i moral. Després de moltes paraules, el que fou "leader" de la Volta, va prendre la sortida i encara es classificà en 12 posició.

El resultat del troç Niça-Toulouse, fou el següent:

1. Neulemberg.
2. Deloor.
3. Vleuger.

I amb el mateix temps que el classificat en 10 posició, Canyardo i Berrendero.

El troç Toulouse-Marsella contra el rellotge, resultà un triomf aclaparador de "l'esquadra belga" la qual aconseguí els cinc primers llocs.

El resultat fou aquest:

1. Dannels, belga, 1 h. 41 m. 9 s.
2. Maes, belga, ídem ídem.
3. Vervaecke, belga, íd. íd.
4. Lowie, belga, íd. íd.
5. Dizeaux, belga, íd. íd.
6. Lapèbie, francès, a 1 m. 31 s.
7. Amberg, suís, íd. íd.
8. Bautz, alemany, íd. íd.
9. Canyardo, espanyol, íd. íd.
10. Berrendero, espanyol, íd. íd.

I seguidament Bartali, en 1 h. 45 m. 40 s.; Merchs, Camusso, Romatti, etc.

La classificació general és la següent

1. S. Maes, belga.
2. Lapèbie, francès.
3. Dizeaux, belga.
4. Viccini, italià.

Com pot veure's, sembla que Maes serà el guanyador de la Volta, igualment que els belgues per cions.

En aquesta etapa, Lapèbie, de tercer ha passat a segon, i Dizeaux a quint a tercer. L'italià Viccini a perdut dos llocs.

Ultramarins i Comestibles

JOSEP CABRÉ PAGÈS

Especialitat en pastes per a sopes i licors

Maurin, 21.—Telèfon 1721

TARRAGONA

Divendres vinent Anglaterra portarà un projecte al Comitè de no intervenció

Londres, 13. — Aquesta tarda, Eden rebrà els ambaixadors de França, la URSS, Alemanya i Itàlia.

Hom creu saber que les susdites personalitats diplomàtiques seran informades per Eden sobre el projecte que el Govern britànic té la intenció de sotmetre el proper divendres al Comitè d'eno intervenció, per tal de solucionar la crisi existent des de fa dues setmanes.

Maletes Necesseres Mundos Articles per a esports

Alta Qualitat : Baix Preu

CASA COCA

J. Maurin, 7 - TARRAGONA

El rearmament naval anglès

Londres, 13. — A la Cambra dels Comuns, el primer lord d'Almirallat, Duff Cooper, ha donat les precisions sobre les construccions navals següents:

"La construcció de tres flotes de sis torpediners provistos de motors rapidíssims, autoritzada fa temps, es troba molt avançada. La primera flota ja es troba camí de Malta; la segona és gairebé acabada i aviat començarà la construcció de la tercera.

Aquestes unitats sostenen molt bé la comparació amb els vaixells de la mateixa classe de les altres esquadres."

L'artillament de les unitats en construcció

Londres, 13. — "The Times", reflecteix l'opinió dels cercles ben informats en declarar que "l'exemple americà respecte a la decisió dels canons de 16 polzades és dels que no poden ésser imitats.

SANTAELLA

Joies - Relloges
Compostures garantitzades
Unió, 3

El Japó ha decidit emprendre una acció militar de gran envergadura a la Xina del Nord

El que cerca el Japó

Pequin, 13. — Es declara als cercles autoritzats que Toquio ha decidit portar a terme una acció militar de gran envergadura a Xina del Nord, en la qual participarien diverses divisions, especialment enviades del Japó. Sembla molt probable que el Japó cercarà la forma de posar terme al creixent domini del Govern de Nanquín a Xina del Nord, per tal d'arribar finalment a imposar-se en aquesta regió. La finalitat dels japonesos, després d'haver isolat aquesta regió de la resta de Xina, és imposar una cooperació de caràcter econòmic que servirà els seus interessos.

Nombros material de guerra

Tientsin, 13. — Les tropes japoneses han ocupat totes les estacions entre Txang Hai-Kuan i Tientsin, per tal de facilitar el pas dels reforços de l'exèrcit de Kuantung, que ja ha tramès 3.000 ho-

Soci de 500 ptes.

Es necessita per a negoci

Raó: Civaderia, 23, 1.º, 2.º

Joan Sans Salatránca

METGE

Malalties de l'aparell respiratori

RAIGS X

Consulta de 4 a 6

Unió, 2 pral.º - TARRAGONA

La tragèdia del P. O. U. M.

El silenci seria complicitat

A títol purament informatiu publicuem l'article de Joan Peiró que sota aquest títol i subtítol publicava a "LLIBERTAT" de Mataró. Nosaltres no ens podem solidaritzar amb totes les afirmacions que fa en el text, però un article de Joan Peiró tot i que senti tesis equivocades, és sempre, per a nosaltres un bon article. No creiem que ningú, amb la publicació d'aquest article, vulgui veure rectificacions de conducta, no, nosaltres continuem pensant i creient que la posició del P. O. U. M. durant els fets de maig i el temps que precedí als mateixos, fou francament perturbadora i fins perillosament provocadora i per això havem aplaudit moltes de les mesures que contra el referit partit s'han pres, si bé pel que respecta a altres, hàgim fet constar les nostres reserves mentals.

"No sé si pas entre homes del P. O. U. M., ha pogut haver-hi emboscada, algun espia al servei de Franco de Hitler o de qualsevol de la colla de encanallats que volen occir les llibertats populars del poble espanyol, per tal de junyir-lo a l'esclavatge a què estan sotmesos els països de règim totalitari. M'inclino a creure que n'hi ha hagut, com n'hi ha hagut i n'hi ha, crec jo, a tots els sectors antifeixistes. El que jo vull afirmar, perquè d'això m'atreveixo a dir que n'estic segur, és que ni l'Andreu Nin ni cap, potser, dels dirigents i militants de llur organització política, no són espies ni res d'això que la rancúnia dels comunistes oficials ha volgut atribuir-los.

El que hom ha volgut perseguir és llur parcialitat per Trotski, que avui representa el cap de l'oposició a la contrarevolució que està operant-se a Rússia, segons afirmen els trotskistes, la qual cosa, per bé que jo no l'afirmi, la crec com els del P. O. U. M.; i contra l'enemic, totes les armes són bones. Així diu que ho deia Sant Ignasi de Loyola. Ningú no ho ha demostrat encara, però els stalinistes afirmen que Trotski — l'home al qual aviat li hauran de fer un món exprés per a poder viure — està venut al capitalisme internacional, i lògicament pensant, és forçós que els seus partidaris estiguin tarats del mateix mal. No costa res, doncs, de fer creure que els del P. O. U. M. puguin estar venuts al feixisme internacional.

Però qui ho ha demostrat? En iniciar-se l'escomesa contra els dirigents de l'antic Bloc, hom digué que passats breus dies es lluraria a la premsa una nota demostrant la culpabilitat dels detinguts. ¿On és la nota? ¿Qui l'ha vista? Hom assegura, també, que la gravetat del delictes comés exigia la constitució d'un Consell de Guerra sumaríssim i potser la imposició de penes greus, i qui sap si irreparables.

Quan s'ha reunit aquest Consell de Guerra i on s'han imposat aquestes penes greus? Si alguna cosa greu hi ha, és el que passa i el que ningú no s'explica; és a dir, jo si que m'ho explico.

Arran dels fets de maig a Barcelona, algú intentà ja que l'anterior Govern de la República acordés la dissolució del P. O. U. M. la suspensió de la seva premsa i l'empresonament dels seus dirigents. Motius en què hom fundava la proposta? Els textos de "La Batalla". Jo sóc testimoni de com Largo Caballero s'oposà resoltament i enèrgica a la pretensió que el Govern servís per tal que algú ventilés un plet de família... Caballero afirmà que un Govern presidit per ell no sentaria el precedent de dissoldre un partit pels motius que hom allegava. "Si ací hi ha quelcom de delictiu — deia ell, assenyalant els números de "La Batalla" — exposats damunt la taula de Consells — que hom ho remeti al Fiscal i que sigui aquest, si creu que hi ha motius suficients, el qui dissolgui el P. O. U. M. i el qui faci tot el que hom proposa. Però tolerar-lo que això ho faci el Govern..."

Les paraules de Largo Caballero eren una lligo àdhuc per als més exaltats partidaris de la dictadura. Per bé que ens hi anem atansant, Espanya no està, encara sotmesa a una dictadura. Calia, doncs, cercar la manera d'acabar amb els trotskistes, o almenys intentar-ho sense, que intervingués prèviament el Fiscal. Si hom comptava amb un aparell policíac com el de Madrid poc havia de costar l'urdiment d'una trama que fes aparèixer els trotskistes com aliats d'Hitler i de tots els feixistes.

La trama ja ha estat urdida, però això no sempre és una prova material del fet que hom es proposa perseguir. Jo crec sincerament que si alguna cosa queda demostrada, arran de la tragèdia del P. O. U. M., solament serà el sadisme del partit que ha volgut perseguir els trotskistes sense altre motiu que el d'ésser-ho. I no és que vulgui fer calendaris. Els dies parlen amb prou claredat, al meu entendre, i el temps serà el que em doni o em negui la raó.

Per ara, només hi ha el fet de les detencions i, el que és més greu el fet que ningú no coneixi el parador d'alguns dels detinguts. I això podria ésser la mort moral d'altre.

J. PEIRO

LA INFANTIL

Confeccions per a nens i senyora

Baixada de Misericòrdia, 16

MOSTELLE

Suc de raïm sense fermentar. Indicadíssim per a malalts, convalescents, parturientes i nens.

De venda a les farmàcies i drogueries.

Rafael Escofet - TARRAGONA

Magatzems "LAS BALEARES"

Articles de Platja i Camp
Novetats en articles Camiseria

Darrereres Novetats en tota mena de calçat,
a preus econòmics

Rambla 14 d'abril, 47

Telèfon 1383

TARRAGONA

Espigolant

"Solidaridad Obrera" comenta en el seu editorial l'oblit en què es tenen moltes coses, i com és natural més que altra cosa, es refereix a l'oblit en què es té l'organització confederal:

"El olvido es un mal político por excelencia — mal de partidos que no viven ni auscultan el ritmo de las masas — y pierde a los adversarios que llega a cegar La Confederación, órgano y expresión de masas, no olvida, por el contrario, a los enemigos históricos de la clase proletaria, ni los deseos, las palpitaciones y fines de las masas obreras y campesinas. Ni una línea rectifica del historial obrero español, que es su sangre y su carne, y en todo momento, con tenacidad proletaria, lo hace su bandera y pone a su frente. Esta guerra y revolución de masas, están nutridas de la historia obrera de España, de la capacidad de heroísmo del proletariado y alienta sus fines ideales. Está nutrida, desde las trincheras a las fábricas, de C. N. T."

En el seu editorial "La Humanitat" parla del deure patriòtic, i en referir-s'hi parla de l'obra entrecobrada que realitzen certs elements per excessiu afany proselitista, ja que l'ambició desmesurada i impròpia de les circumstàncies, produeix en la massa ciutadana una reacció contraproduent:

"La captació de voluntats a través d'aquests mitjans no és plaent a la gran massa — aquesta massa que aporta noblement el seu esforç i vessa generosament el seu sacrifici — sinó que irrita i la determina a fer el buit als qui la utilitzen. Per la causa superior de la guerra, per elemental i categòric imperatiu d'aquest moment de tan enorme profunditat històrica, és precis procedir amb claredat i generosa lleialtat. El qui no ho entengui ni actui així posa en evidència la seva irresponsabilitat i la seva irreflexió nivell moral que l'incapacita per a exercir la seva funció ciutadana."

"La Vanguardia" comenta l'acte de clausura del II Congrés internacional d'intel·lectuals per a la defensa de la Cultura verificat diumenge passat al Palau de la Música de Catalunya, i amb aquest motiu fa un paral·lisme entre els impulsos bèl·lics i els pacifistes, del que ens és grat reproduir un paràgraf:

"Porque los problemas del mundo, sus necesidades — como esos hombres han podido comprobar en los rostros animosos y valientes de nuestros héroes — no son ya las ansias feudales de conquistas terrenas y señorios impuestos por la fuerza, por cobarde impotencia de bastarse a sí propio para magnifi-

car la vida, se trata hoy de diluir las supervivencias de otras épocas para resolver el verdadero problema, aquel que nuestro Joaquín Costa redujo a dos palabras Hogar y Escuela."

M. Badia Colomer, el qual ha de desfilir continuament per aquesta secció pels seus i lloablissims articles, ahir es publicava un al "Diari de Reus", sobre la moralitat i els bons costums que és molt oportú en les actuals circumstàncies, en les que sembla que aquests valors universals volen ésser desconeguts:

"Caldria que els homes que diuen sentir un ideal, i que en el cas de cada u tots pretenen sentir i interpretar el millor, fessin un esforç per a contenir-se de certes expansions que objectivament a ells els serà sense importància però que de fet responen a un esperit de platxeri, molt humà, sens dubte, però poc en concordància amb els esgarips gastats durant una sèrie interminable de temps.

Ja parlàvem l'altre dia de què no n'hi ha prou en dir que se sent un ideal. Hi ha d'haver, "al canto", unes proves que demostrin fins a quin punt se senten, i que no hi ha altra demostració com interessar-se en donar l'exemple. D'altra manera es dona la sensació i l'evidència de què tants crits i tantes campanyes no han estat inspirades més que pel despit i per l'enveja."

"Treball" comenta la gloriosa ofensiva del nostre Exèrcit i amb l'excessiu afany proselitistes de què fa gala atribueix tota la glòria al Partit Comunista, com si tament tots els soldats de la República fossin comunistes. De continuar així el dia que plogui després d'una pronunciada secada també serà degut a la influència del P. C. No valdria la pena ésser més modestos i considerar que si l'Exèrcit rutlla no és pas pel Partit Comunista, si no perquè hi ha uns comandaments que compleixen i uns soldats que obeeixen per quan senten l'ideari antifeixista?

"Del ritme que sabrem donar a l'aplicació del programa preconitzat pels comunistes espanyols i catalans, depèn essencialment la possibilitat de marxar cada dia més ràpidament vers l'assoliment de la victòria final. Donem honor i glòria al nostre magnífic Exèrcit Popular, però ajudem-lo intensament a completar la pàgina heroica que està escrivint amb la seva sang i el coratge dels seus combatents."

Es necessita Repartidor

Ràd: Administració de LLIBERTAT

Rambla 14 d'Abril, 62, pral.

El temps

OBSERVACIONS METEOROLÒGIQUES DE L'INSTITUT

Temperatura a l'ombra: Màxima, 26; mínima, 22.
Baròmetre a 9 i al nivell de la mar: A les 8 h., 762'7; a les 18, 761'7.
Direcció del vent: A les 8 h., SSE.; a les 18, S.
Estat del cel: A les 8 h., quasi destapat; a les 18, id. id.
Classes de núvols: A les 8 h., 3. Cú. A. Cú.; a les 18, id. id. id.
Evaporació: En les 24 h., 1.
Pluja recollida: En les 24 h., 0.
Humitat relativa: A les 8 h., 88; a les 18, 82.

Sugrañes, Impressor. — Tarragona

ENTRESOLS VALENCIA

Salidos i Novetats

Ocasions permanents

en sedes, llanes, cotons, gèneres de punt

Apodaca, 11, entresol

Tarragona